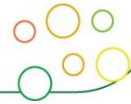

ForMat

Forebygging av
matsvinn

ForMat-prosjektet - Reduksjon av matsvinn

- Rapport fra virksomheten 2012

www.matavfall.no

www.matvett.no

1. ForMat 2012

1.1 Prosjektledelse og prosjektorganisering

ForMat-prosjektet ble pr. 1.1.2012 organisert i et nonprofit aksjeselskap, Matvett AS, som eies av NHO Mat og Drikke, NHO Mat og Landbruk, Dagligvarehandelens Miljøforum og Dagligvareleverandørenes forening. Langsiktighet i prosjektet, avgrensning av ansvar vis-à-vis deltagerne og tilgang til kompetente medarbeidere er nøkkelord som begrunner denne beslutningen.

Søknader om midler til drift av prosjektet i 2012 ble i 2011 sendt til departementene mye tidligere enn i 2010, og vi håpet at dette skulle gi oss tilsagn om og tilgang på prosjektmidler tidligere enn i 2011. Det viste seg dessverre ikke å være tilfelle grunnet en gjennomgang av tildelinger gjort i BLD og andre departementer. Tildeling av midler, tidspunkt for tildeling og langsiktighet mht. tildelinger er en betydelig utfordring for sekretariatet og har ført til betydelig lavere aktivitet i delprosjektene enn planlagt.

Styringsgruppen for prosjektet besto i 2012 av følgende personer:

- Halfdan Kverneland Olafsson, leder, NHO Mat og Drikke (prosjektleder til og med juli 2012)
- Knut Maroni, NHO Mat og Drikke (prosjektleder fra og med august 2012)
- Jorunn Vormeland Dalen, NHO Mat og Landbruk
- Jens Olav Flekke, DMF
- Roar Getz, DMF (Delansvarlig for delprosjekt IV, Forebyggingsstrategier)
- Steinar Kringlebotten, Norges Colonialgrossisters Forbund, NCF
- Thomas Weihe, DLF
- Per-Halvard Eliassen, Landbruks- og matdepartementet (Observatør)
- Ragnhild Børke, Miljøverndepartementet (Observatør)
- Camilla Grefslie, Nofima AS (til og med mai 2012)
- Therese Hagtvedt, Nofima AS (fra og med mai 2012)
- Nancy Sand, LOOP (ansvarlig for delprosjekt III)
- Ole Jørgen Hanssen (Ansvarlig for delprosjekt I og II og delansvarlig for IV samt faglig prosjektleder totalt)
- Anne Marie Schrøder, Kommunikasjonsansvarlig, møter i styringsgruppen fra administrasjonen

Det har totalt vært avholdt 5 møter i styringsgruppen for prosjektet i 2012.

1.2 Rapport fra hvert av delprosjektene

I det følgende er det gitt en kort rapport fra den faglige virksomheten i hvert av delprosjektene for 2012.

1.2.1 Delprosjekt I – Kartlegging av matsvinn i Norge 2012

Prosjektet har i 2012 gjennomført den planlagte gallupundersøkelsen, hvor 2000 tilfeldige personer svarer på generelle spørsmål om matsvinn via et webpanel. Detaljerte plukkanalyser for å måle mengden matsvinn i det våtorganiske avfallet fra forbrukere planlegges neste gang gjennomført i 2013. Dagligvarehandelen og produksjonsbedrifter rapporterer inn data om sitt matsvinn for 2012 på samme måte som i 2011 og i 2010, og lagres til 2013 da det blir utarbeidet en ny rapport. Se matavfall.no der rapporten fra 2011 kan lastes ned. Samarbeidet med forskningsprosjektet Food Waste Prevention har også gitt mulighet for mer grundige analyser og forskning på forbrukernes vaner rundt matsvinn, og resultatene fra dette arbeidet vil bli bearbeidet videre for publisering i vitenskapelige tidsskrifter i 2013.

1.2.2 Delprosjekt II – Nettverksprosjekter

Det har vært gjennomført tre ulike nettverk i ForMat; I 2010 - to nettverk for "Lønnsom holdbarhet" i små og store næringsmiddelbedrifter og i 2011 - Kartlegging av matsvinn i produksjonsbedrifter. Vedlagt er rapport med resultatene fra sistnevnte, som også er oversatt til engelsk og vil bli benyttet som grunnlag for metodeutvikling i Europa rundt kartlegging av matsvinn via FUSIONS-prosjektet. Det ble i 2012 gjort et fremstøt overfor næringsmiddelindustrien for å få flere bedrifter til å gjennomføre kartlegging på samme måte, et arbeid som vil bli intensivert i 2013.

Nettverkene er finansiert med midler fra *Verdiskapingsprogrammet for Mat* via Innovasjon Norge, og fra deltagende bedrifter.

1.2.3 Delprosjekt III – Kommunikasjon og formidling

Det er i husholdningene mesteparten av matsvinnet oppstår, og det er derfor viktig å satse tungt på kommunikasjon mot de gruppene som kaster mest mat. Dette gjelder i særlig grad småbarnsfamilier og de yngre i samfunnet, og for å oppnå holdningsendringer er det viktig å spre kunnskap om hvordan måltider kan planlegges og maten håndteres for å unngå at det oppstår unødvendig svinn.

I 2012 har kommunikasjonsarbeidet fortsatt i samme spor som 2011, med fokus på oppmerksomhetsskapende tiltak (media), informasjonstiltak (materiell) og kunnskapsbyggende tiltak (skole). Her har imidlertid også aktiviteten stagnert noe i forhold til planlagt strategi grunnet mangel på og forsinkelse i tildeling av midler fra det offentlige. Dette gjelder særlig utvikling av nettsider/oppskriftsapp/bloggehjørne og deltakelse på arrangementer.

Status på gjennomførte tiltak i 2012

ForMat har fått god oppslutning rundt sin virksomhet og søker å samarbeide bredt med mange aktører som arbeider med mat, forbruker- og miljøspørsmål. Ved å samarbeide om kommunikasjonstiltak kan man nå ut til mange. Av konkrete kommunikasjonstiltak i prosjektets regi kan nevnes:

Oppmerksomhetsskapende tiltak:

- ForMat har vært til stede på flere store arrangementer i 2012, som Snowboard-VM, Oslo Miljøfestival, Mersmak i Skien, Studentenei Oslo sin miljødag, Forskningstorget på UiO og SILK-festivalen i Skudeneshavn med matkastebordet, se <http://matvett.no/2011/11/det-norske-matkastebordet/>, brosjyrer, quiz og smaksprøver på mat som er "gått ut på dato". Det har også vært gitt bistand til arrangementer i Bergen der matkastebordet har vært presentert og via foredrag.
- ForMat har hatt bred kontakt med media i løpet av 2012, med en rekke større og mindre oppslag som resultat; bl.a. på TV2, NRK Østfold, DN, NTB, mye lokal presse, magasiner som Mat fra Norge, Mat og venner og Ren Mat, nettsteder som Kvinneguiden.no, kk.no, diett.no og lavkarbo.no, NRK Radioselskapet og Reiseradioen, TV 2 – God morgen Norge og Supernytt NRK3.

Informasjonstiltak:

- Utvikling og vedlikehold av **matvett.no**, med tips og råd og restematoppskrifter (lansert 27.10.11).
- Samarbeid med Dinamo forlag om utgivelsen av boka "Restekjærlighet – Den store restematkokeboka", som har resultert i flere kampanjer, bl.a. COOPs medlemstilbud for juni og juli).
- Restetorsdagskampanjen (nytt mattips sendt ut via facebook hver torsdag) og generell oppdatering/informasjonsformidling gjennom Matvetts facebookside og twitterprofil, for å informere i sosiale medier om prosjektet og hva som fins av informasjon og inspirasjon på nettsiden.
- Produksjon/spredning av Matvetts informasjonsfilm for bruk på youtube, se <http://www.youtube.com/watch?v=iQID3b2t6vY>. Denne filmen skal, i tillegg til å informere, skape trafikk inn på nettsiden.

Kunnskapstiltak: Skole

- ForMat samarbeider bredt med aktører innenfor skolesektoren som jobber med mat- og miljøspørsmål. I 2011 ble det kartlagt hva som finnes av eksisterende materiell og hva som må utarbeides for å nå bredt ut til barnehage og alle skoletrinn.
- ForMat har spredd informasjon om filmen "Kampen om joulene", som LOOP Miljøskole har laget. I tillegg til eksisterende undervisningsopplegg er det utarbeidet en e-læringsmodul om matsvinn basert på filmen, se <http://matvett.no/skole/grunnskole/>.
- Opplegget med film, e-læringsmodul, brosjyrer og en restemathjemmelekse er testet ut i 2012 på en ungdomsskole i forbindelse med mat- og helse-faget på 9.trinn og vi søker nå å få flere skoler til å følge samme opplegg. ForMat har også samarbeidet med LOOP Miljøskole om en digital avfallspyramide, hvor forebygging av matsvinn danner et av lagene i pyramiden, se [avfallspyramiden](#). Denne ønsker vi å videreutvikle i 2013 og spre til skolene som en del av deres miljøundervisning.

- Det er etablert kontakt med Opplysningskontoret for egg og kjøtt med tanke på å implementere forebygging av matsvinn i kokebøker og annen litteratur som deles ut i grunnskolen. Viktig at det ikke produseres nytt materiell uten informasjon om matsvinn.
- ForMat har vært engasjert i Ungt Entreprenørskap Østfolds [Gründercamper](#) på 4 ulike ungdomsskoler, hvor oppdraget til elevene har vært å finne gode løsninger på matsvinnproblemer i husholdningene eller samfunnet for øvrig.
- ForMat er i kontakt med kommuner og kommunale og interkommunale avfallsselskaper om samarbeid om reduksjon av matsvinn i kommunene – i informasjonsmateriell, på avfallsplasser, i matbutikkene, i skolen, hjemme hos (matvettfamilier) osv. Dette vil bli et satsningsområde for kommunikasjonsprosjektet i 2013.

1.2.4 Delprosjekt IV – Forebygging og virkemidler

Dette nettverksarbeidet ble startet i 2011 og har vært gjennomført i en prosjektgruppe der 5 næringsmiddelprodusenter har deltatt sammen med representanter fra NHO Mat og Drikke, DMF, Østfoldforskning og Nofima. I første fase ble det utarbeidet et overordnet strateginotat for hva slags tiltak som kan gjennomføres av de ulike aktørene i verdikjeden for å forebygge matsvinn.

Dette arbeidet ble ledet av Roar Getz fra DMF, og en rapport til styringsgruppen i ForMat ble levert og godkjent i april 2011. Høsten 2011 ble det tatt initiativ til et oppfølgingsnettverk der alle de fire dagligvarekjedene i Norge deltar sammen med 7-8 større produksjonsbedrifter, og disse har jobbet sammen om å klarlegge spesifikke årsaker til at matsvinn oppstår innenfor 3 ulike varegrupper, og skal i løpet av perioden konkretisere tiltak som kan gjennomføres for å forebygge matsvinnet gjennom hele verdikjeden. Dette arbeidet vil både lede frem til konkrete tiltak i bedriftene som deltar i nettverket, og til mer generelle tiltak som vil komme hele bransjen til gode i forhold til minimering av matsvinn. I tillegg vil det bli utviklet en generell metodikk som bedrifter kan benytte i tilsvarende nettverk fremover, der ForMat-prosjektet vil ha en sentral rolle i å motivere bedrifter til og starte nettverkssamarbeid.

I denne fasen av nettverksarbeidet ledes hovednettverket av Ole Jørgen Hanssen og Roar Getz i fellesskap, mens bedriftene sitter i førersetet for de enkelte delnettverkene for hver varegruppe.

1.3 Prosjektrekskap til og med 20. november 2012 med estimat 2012

MATVETT AS - FORMAT		
	Regnskap 20.nov 2012	Estimat 2012
Driftsinntekter		
Bidrag innbetalt		2 200 000
MD	1 500 000	
LMD	300 000	
BLD	300 000	
FKD	80 000	
Bidrag fra oppretterne	360 000	360 000
Prosjektinntekter	111 043	111 043
Div. inntekter	-	-
Sum driftsinntekter	2 651 043	2 671 043
Lønn, arbeidsgiveravgift og sosiale kostnader		
Lønn og personalkostnader	590 843	695 350
Sum lønn, arbeidsgiveravgift og sosiale kostnader	590 843	695 350
Andre administrasjonskostnader		
Kontorleie	-	78 000
Andre kontorkostnader	-	-
Revisjon	9 813	18 000
Kjøp av tjenester gjennom NHO Mat og Drikke	-	550 275
* Kostnader ISS, Østfoldforsk. Dinamo o.a. bet av NHO MD	363 282	363 282
Honorarer prosjektleder, Teddy TV, Dinamo, Norstad Gallup, Loop	856 966	856 966
Rekvisita, telefon, porto og tidsskrifter	23 493	24 713
Reise og representasjon	35 680	42 000
PR kostnader	11 500	11 500
Aktiviteter	3 646	5 000
Web	24 826	28 826
Representasjon, gaver og kontingenter	5 850	5 850
Styre- og bedriftsmøter	-	-
Bankomkostninger	480	500
Andre driftskostnader	1 335 536	1 984 912
anslag		-
Sum kostnader	1 926 379	2 680 262
Resultat før finans og skatt	724 664	-9 219
Påførte kostnader ikke belastet pga finansiering		
Finans	-	-
Resultat før skatt	724 664	-9 219

* kostnader påløpt i 2011

1.3.3 Justeringer i forhold til opprinnelig prosjektplan og søknad

Som tidligere nevnt i rapporten har aktivitetsnivået i de ulike delprosjektene vært mindre enn planlagt i 2012, grunnet manglende finansiering og forsinket tildeling av midler fra ulike departementer. Hvis målet om 25 % reduksjon i matsvinnet skal nås, kreves det betydelig innsats på alle nivåer i årene fremover og finansieringen av prosjektet er nødt til å være forutsigbar for å holde trykket oppe når det gjelder kartlegging, analysering, nettverkskoordinasjon og forbrukerkampanjer.

Oslo, 14.12. 2012

Knut Maroni, Prosjektleder